

WARSZTATY

DZIENNIKARSKIE

Liceum Ogólnokształcące w Lesku

Numer 9
Czerwiec 2011



PROJEKT
KARPACKIE NIEBO
KARPATSKÉ NEBO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO



Otwarcie zaplecza edukacyjnego leskiego obserwatorium

3.czerwca br odbyło się IV Spotkanie Robocze Projektu "Karpackie Niebo" połączone z oficjalnym otwarciem zaplecza edukacyjnego Leskiego Obserwatorium Astronomicznego (LOA)

Informacje o projekcie:

Liceum Ogólnokształcące im. gen. Władysława Andersa w Lesku w 2009r. rozpoczęło realizację polsko-słowackiego projektu "Karpackie Niebo. Rozwój produktów turystycznych związanych z astronomią na terenie polsko-słowackiego pogranicza". Jest on współfinansowany ze środków Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka 2007-2013.

Projekt ten jest inicjatywą mającą na celu rozwój turystyki w regionie polsko-słowackiego pogranicza. Skupia się na tworzeniu i promocji nowych produktów turystycznych związanych z turystyką przyjazną środowisku, jaką jest turystyka związana z astronomią, obserwacją naturalnej przyrody, czy turystyką związaną z dziedzictwem przemysłowym i naukowym regionu oraz na tworzenie infrastruktury

turystyczno-astronomicznej wspierającej te produkty. Całkowita wartość projektu wynosi 182626,40 euro. Kwota dofinansowania z UE to 155tys. euro

Wyposażenie:

Na poddaszu, według opracowanego wcześniej projektu powstawały nowe pomieszczenia: sale dydaktyczne, magazyny techniczne, zaplecze socjalne oraz węzeł sanitarny. Do obserwatorium astronomicznego został zakupiony specjalistyczny sprzęt.

Teleskopy:

- Celestron CGEM 1100 HD XLT
- Sky Watcher Synta 120ED OTA PRO
- Meade ETX-125AT Premier Edition Telescope
- Meade 80ED
- Coronado SolarMax 60 (teleskop słoneczny).

Całkowity koszt tego sprzętu to równowartość co najmniej trzech samochodów dobrej klasy.

W komplecie znajdują się również:dwie kamery CCD, lustrzanka cyfrowa, 4 lornetki Celestron SkyMaster oraz dodatkowe elementy wyposażenia astronomicznego. Do sal dydaktycznych zostały również zakupione meble oraz sprzęt audiowizualny

Nasze obserwatorium należy do najnowocześniejszych. Przykład: po włączeniu teleskopu automatycznie można wybrać ciało niebieskie, które mamy ochotę podziwiać. W mig otrzymamy informację, czy jest to w danym momencie możliwe, czy nie, bo np. Wenus znajduje się akurat poza linią horyzontu. Przez teleskop można oglądać m.in. także Merkurego, Urana, Neptuna, pierścień Saturna, plamy na Słońcu, krater i góry na księżycu oraz Plutona, który od niedawna nie posiada już statusu planety Układu Słonecznego.

Otwarcie zaplecza edukacyjnego leskiego obserwatorium (c.d.)

Konferencję rozpoczął pan dyr Bernard Baran.

To właśnie pan dyrektor siedem lat temu wpadł na pomysł budowy obserwatorium astronomicznego - Wierzyłem, że spełnię swoje marzenie - mówił. - Po wejściu Polski do Unii Europejskiej zwiększyły się szanse na zdobywanie pieniędzy i my wykorzystaliśmy to w Lesku. Oprócz dotacji unijnych, otrzymaliśmy też pomoc finansową z Powiatu Leskiego, od Rady Rodziców liceum oraz z Funduszu Ochrony Środowiska. Pan Bernard Baran również powitał i przedstawił zaproszonych gości wśród których znaleźli się m.in.: koordynator projektu i partner wiodący pan Igor Kudzej, pani Iveta Lazorowa dyrektor Gimnazjum w Sninie, dr Stanisław Topolewicz z Uniwersytetu Rzeszowskiego, mgr inż. Robert Bury, mgr Mieczysław Jagła Dyrektor Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego w Niepołomicach, prof. Henryk Brancewicz, wicestarosta leski pan Stanisław Szelażek, wiceburmistrz MiG Lesko pani Barbara Krasulak, dyrektor BDK w Lesku pani Bożena Czuryk, dyrektor Miejskiej i Powiatowej Biblioteki w Lesku pani Ewa Baranowska oraz przedstawiciele młodzieży z LO w Lesku.

Następnie pan Igor Kudzej- Partner Wiodący projektu, zaprezentował "Karpackie Niebo". Zreferował on cele jakie zostały już osiągnięte, przedstawił wiele danych statystycznych dotyczących ścisłego harmonogramu projektu. Wspominał również wszystkie

poprzednie konferencje i spotkania robocze. Swój długi wywód podsumował optymistycznym stwierdzeniem, że realizacja projektu przebiega bez zakłóceń.

Potem głos zabrał pan mgr inż. Robert Bury - koordynator projektu ze strony polskiej. Wyraził on swoje zadowolenie, że Lesko wraca do swych dobrych astronomicznych tradycji. Lesko w latach 70 miało okazję zostać astronomicznym centrum Polski. Planowano w Roztokach Górnych postawić największy w Polsce teleskop. Działo się tak ponieważ chlubą naszego regionu jest ciemne niebo, wolne od zanieczyszczenia światłem. Wbrew pozorom nie wszędzie niebo jest ciemne. To, że na niebie widzimy mniej gwiazd jest sprawką nierozważnego postępu cywilizacyjnego.

Później wystąpili kolejno: wicestarosta leski pan Stanisław Szelażek, wiceburmistrz Leska pani Barbara Krasulak oraz pan prof. Henryk Brancewicz. Wszyscy przekazali gratulacje panu Bernardowi Baranowi oraz życzyli pomyślnej realizacji projektu. Pan Stanisław Szelażek podkreślił, że nasze obserwatorium to szansa, której nie mają inne powiaty, pochwalił pana dyr Bernarda za jego pomysłowość i wytrwałość w przekonywaniu władz miasta do finansowania ryzykownych i innowacyjnych projektów. Pan profesor Brancewicz przedstawił referat nt historii astronomii od czasów najdawniejszych do

współczesnych. Dowiedzieliśmy m.in. tego, że największy polski teleskop wcale nie znajduje się w Polsce, lecz w Afryce.

Po krótkiej przerwie kawowej głos zabrała dyrektor szkoły średniej ze Sniny pani Iveta Lazorowa. Zaprezentowała ona referat pt.,,Alternatywne formy edukacji astronomii w średnich szkołach na Słowacji” Prelegentka informowała, że Gimnazjum w Sninie (odpowiednik polskiego liceum) stara się o wybudowanie podobnej kopuły jaką ma nasza szkoła. Pani dyrektor mówiła, że obecnie uczniowie jej szkoły mają szeroki dostęp do praktyk astronomicznych w obserwatorium na Kolonickom Sedle na Słowacji. Co roku grupa zainteresowanej astronomią młodzieży słowackiej wyjeżdża na różne ekspedycje i międzynarodowe obozy.

Następnie mieliśmy okazję wysłuchać referatu pana dr Stanisława Topolewicza nt "nowoczesnego obrazu Układu Słonecznego". Prelegent zabrał nas w krótką wycieczkę po Układzie Słonecznym.

Jako ostatni wystąpił dyrektor Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego w Niepołomicach (MOA) pan Mieczysław Jagła z referatem o wyprawach zaćmieniowych. Był to referat, który szczególnie zaciekał moich kolegów i koleżanki. Prelegent opowiadał o swojej pasji, jaką jest obserwowanie całkowitych zaćmień Słońca i pokazywał

zdjęcia wykonane podczas wypraw. Informował, że najbliższe zaćmienie będzie widoczne w Japonii w tym roku. Oczywiście pan Mieczysław Jagła planuje podróż by znów oddać się przyjemności obserwowania tego zjawiska. Życzymy MOA kolejnych udanych wypraw.

Konferencja zakończyła się około godz. 13.00 i wówczas zebrani przeszli do budynku LO w Lesku by dokonać uroczystego otwarcia. Wszyscy goście mieli możliwość zwiedzania zaplecza i wystawy. Wystawę tę przygotowały specjalnie na przyjazd gości uczennice klas

drugich pod kierunkiem pań profeserek: Małgorzaty Pelc, Grażyny Kwaśniewicz oraz Anny Nowak. Efekty ich pracy cieszyły oko wszystkich przybyłych na uroczystość. Na tym zakończyło się IV Spotkanie Robocze Projektu "Karpackie niebo"

Joanna Widmoser



Igor Kudzej - Partner Wiodący projektu



Iveta Lazorova - dyrektor Gimnazjum w Sninie



Od lewej: prof. Henryk Brancewicz, Bernard Baran, Igor Kudzej



Mieczysław Jagła - dyrektor MOA

PARTNERZY PROJEKTU:

- **Powiat Jasielski**
- **Liceum Ogólnokształcące im. Władysława, Andersa w Lesku**
- **Obserwatorium Astronomiczne w Humennem**
- **Obserwatorium Astronomiczne na Kolonickom Sedle**
- **Podkarpacka Izba Gospodarcza w Krośnie**
- **Gmina Wiśniowa**
- **Wschodniokarpackie Stowarzyszenie Ruchu Turystycznego**
- **Nieinwestycyjny Fundusz „Teleskop”**
- **Gymnázium Snina**
- **Podduklianske Osvetove Stredisko vo Svidniku**

Droga Krzyżowa na Tarnicę

Jak co roku, w Wielki Piątek tłumy pielgrzymów ruszyły w Drodze Krzyżowej na Tarnicę- najwyższy szczyt polskich Bieszczadów.

Wydarzenie to ma już wieloletnią tradycję. W 1987r. grupa turystów z Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w Rzeszowie potajemnie wzniosła na szczyt elementy 6,5-metrowego krzyża. Krzyż postawiono dla upamiętnienia wędrówek Jana Pawła II, który dwukrotnie wszedł na Tarnicę. Po raz pierwszy był tam 5. sierpnia 1953r., powtórnie- już jako biskup- na początku lat 60. Wkrótce krucyfiks ten stał się celem wielkopiątkowych pielgrzymek.

Tego roku wydarzeniu temu towarzyszył kontekst beatyfikacyjny polskiego papieża. Wiernym, uczestniczącym w tym wydarzeniu, sprzyjała piękna pogoda. Dziesiątki autokarów,

setki samochodów i tysiące turystów zebrało się u podnóża Tarnicy. Pielgrzymi ruszali z Ustrzyk Górnych, Musznego, Pszczelin i Wołosatego. Wśród nich nie mogło zabraknąć także grupy z Leska. Wyruszyliśmy w bardzo licznym gronie z Wołosatego ku szczytowi, rozważając po drodze stacje drogi Krzyżowej, śpiewając pieśni wielkopostne i modląc się wspólnie. Pośród nas byli również profesorowie i uczniowie leskiego LO. Choć droga na Tarnicę jest długa i nienależy do łatwych, to szliśmy z przyjemnością i satysfakcją. Księża i świeccy, dzieci z rodzicami, przewodnicy, goprowcy, żołnierze, harcerze...każdy szedł w jakiejś intencji. Po kilkugodzinnej wędrówce, na szczycie pod krzyżem

rozważano ostatnią stację Drogi Krzyżowej. Następnie po błogosławieństwie udzielonym przez księża prowadzącego całą pielgrzymkę, każdy mógł ją indywidualnie zakończyć.

Wydarzenie, jakim jest Droga Krzyżowa na Tarnicę, jest dla wielu niezwykłym przeżyciem duchowym. Miejsce to w Wielki Piątek jednoczy tysiące ludzi w modlitwie, na pamiątkę męki Jezusa, który poniósł śmierć na krzyżu by nas Zbawić. Bez wątpnienia, każdy, kto pierwszy raz weźmie udział w tym wydarzeniu, będzie z niecierpliwością oczekiwał na kolejne

Przemek Siwarski i Kamila Siwarska

Ile wiemy o niebie, w które ciągle się wpatrujemy?

Większość osób pewnie niewiele, ale uczniowie leskiego liceum mają to szczęście, że zglębiają tajemnice nieba na co dzień. To za sprawą obserwatorium, które powstało w naszej szkole w ramach polsko-słowackiego projektu „Karpackie Niebo”.

Uroczyste otwarcie zaplecza Leskiego Obserwatorium Astronomicznego (LOA) miało miejsce 3 czerwca 2011 r. My i nasi koledzy i koleżanki z elitarniej klasy 2a mieli przyjemność uczestniczyć w tym wielkim wydarzeniu.

Uroczystość rozpoczęła się przemówieniem pana dyrektora LO w Lesku, które dotyczyło historii budowy obserwatorium. Następnie głos kolejno zabierali zaproszeni goście, wśród których znaleźli się także Słowacy. Pan Igor Kudzej - Partner Wiodący projektu przedstawił statystyki dotyczące "Karpackiego Nieba". Jednak nas najbardziej zainteresowały wykłady dotyczące astronomii. Jako pierwszy własny referat zaprezentował dr Henryk Brancewicz, który całą historię astronomii wyłożył krótko i zwięźle, czyli tak jak uczniowie lubią najbardziej. Następnie głos zabrał profesor Uniwersytetu Rzeszowskiego pan Stanisław Topolewicz, który w swoim referacie przedstawił nam informacje na temat Układu Słonecznego. Wydawać by się mogło, że jest to

temat niezwykle interesujący, jednak co bystrzejsi obserwatorzy zauważyli, że niektórzy (zapewne zmęczni nadmiarem informacji) oddali się w "objęcia Morfeusza". Nie trwało to jednak długo, gdyż nastąpiła przerwa na poczęstunek. W czasie tej przerwy nasze stoły zostały pokryte różnymi zdjęciami krajobrazów, ludzi, zjawisk przyrody lub też - ku naszemu przerażeniu - kulinarnych rarytasów prosto z Chin, czyli np. skorpionów na patyczku. Ogarnęło nas w owym czasie wielkie zdziwienie, ale też niezwykła ciekawość.

Zastanawialiśmy się co nas czeka po przerwie. Wówczas działo się wiele, gdyż głos zabrał dyrektor Obserwatorium Astronomicznego w Niepołomicach pan Mieczysław Jagła, który przedstawił referat dotyczący wypraw zaćmieniowych. Ach! Co to był za wykład! Tyle informacji o świecie i niesamowitych historii prosto z życia w ciągu 15 minut! Na koniec była jeszcze niespodzianka - kolorowa i grająca chińska zabawka. Kręcała się ona na środku sali. Choć takich zabawek mamy wiele w Polsce, ta jednak

była wyjątkowa, gdyż potrafiła zdekoncentrować nawet pana dyrektora. Następnie wszyscy udali się do Liceum Ogólnokształcącego w Lesku, gdzie obejrżeli wystawę dotyczącą powstawania obserwatorium. Później nastąpiło oficjalne przecięcie wstęgi. Pierwszy wstęgę przecinał pan Igor Kudzej, następnie pan wicestarosta leski Stanisław Szelażek, jako ostatni pan dyrektor Bernard Baran. Na zakończenie wszyscy zaproszeni goście udali się na poddasze, które jeszcze niedawno "straszyło wyglądem". Obecnie są tam trzy sale edukacyjne, w których znajdują się teleskopy, umożliwiające wszystkim chętnym oglądanie nieba. Teraz na pewno będziemy uczyć się fizyki oraz astronomii chętnie i w przyjemnych warunkach. Otwarcie obserwatorium astronomicznego dało nam nowe możliwości rozwoju oraz, w naszym odczuciu, zapoczątkowało nową erę leskiej astronomii.

Natalia Pieńkowska i Agnieszka Furman

WARSZTATY **DZIENNIKARSKIE**

Redaktor Naczelny: Joanna Widmoser

Opiekun: prof. Henryk Wyszatycki

Zespół redakcyjny:

Agnieszka Furman

Natalia Pieńkowska

